ADRODDIAD I'R PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG AM OES – 02/07/2019

PWNC: **TREFNIADAU CYLLIDO FFORMIWLA AR GYFER YSGOL GYFUN CWM RHYMNI (DAU SAFLE)**

ADRODDIAD GAN: **Y CYFARWYDDWR CORFFORAETHOL DROS ADDYSG A GWASANAETHAU CORFFORAETHOL**

---

1. DIBEN YR ADRODDIAD

1.1 Amlinellu ac ystyried trefniadau cyllido fformiwla Ysgol Gyfun Cwm Rhymni, sy'n uniongyrchol gysylltiedig â threfniant dau safle presennol yr ysgol (gyda phellter o saith milltir rhwng y ddau safle).

1.2 Ers mis Medi 2017, mae pob grŵp oedran o flwyddyn 7 i flwyddyn 11 yn cael eu dysgu ar y ddau safle. Y flwyddyn academaidd 2017-18 oedd y flwyddyn academaidd gyntaf i'r trefniant yma fod ar waith. Mae dau ddalgylch clir ganddynt, gydag ysgolion penodol yn bwydo safle Gelli Haf (Coed Duon) a safle Gwyndy (Caerffili).

1.3 Mae'r adroddiad hwn i'r Pwyllgor Craffu yn dilyn adroddiad i'r Fforwm Cyllideb Ysgolion (27 Medi 2018) a gylchredwyd wedyn i'r Holl Benaethiaid (Atodiad 1). Cylchredwyd yr adroddiad ar 30 Tachwedd 2018 gyda chais am adborth erbyn 11 Ionawr 2019.

1.4 Gofynnir am safbwyntiau'r Aelodau Craffu mewn perthynas â threfniadau cyllido dau safle Ysgol Gyfun Cwm Rhymni, yng nghyd-destun maint y ddau safle.

2. CRYNODEB

2.1 Yn gryno, mae'r adroddiad yn adolygu safbwynt cyllido presennol Ysgol Gyfun Cwm Rhymni, ac yn ystyried hyn mewn perthynas ag ysgolion sy'n cydweithio ar hyn o bryd neu'r rhai sy'n cynnig ffederasiwn mwy ffurfiol gan rannu Pennaeth yn y Fwrdeistref.

2.2 Ysgol Gyfun Cwm Rhymni yw'r unig ysgol uwchradd cyfrwng Cymraeg yn y Fwrdeistref. Ym mis Mai 2018, cytunodd y Bwrdd Strategaeth Ysgolion y dylid cynnal ymgynghoriad mewn perthynas â threfniant cyllido dau safle presennol yr ysgol.

3. ARGYMHELLION

3.1 Gofynnir i'r aelodau ystyried y canlynol:

- P'un a ddylid diweddaru trefniadau cyllido dau safle Ysgol Gyfun Cwm Rhymni ar ôl ystyried y materion a gyflwynir yng nghorff yr adroddiad hwn.
- Os yw'r Aelodau'n cefnogi newid yn y trefniant cyllido dau safle, ystyried sut dylid cyllido hyn o 2020/21 ymlaen.
- Os yw'r Aelodau'n cefnogi newid yn y trefniadau cyllido o hyn ymlaen, a ddylid ystyried y flwyddyn ariannol bresennol a'r flwyddyn ariannol flaenorol o ran ôl-gyllido? Os felly, sut dylid cyllido'r gost hon?
- Yn amodol ar adborth gan yr Aelodau Craffu, cyflwynir Adroddiad pellach i'r Cabinet ar

gyfer penderfyniad ar y fethodoleg gyllido a ffynonellau cyllid.

4. RHESYMAU DROS YR ARGYMHELLION

4.1 Mae'r argymhellion yn cydnabod capasiti pob safle, dau ddalgylch amlwg, gyda phob grŵp blwyddyn o flwyddyn 7 i 11 yn cael eu haddysgu ar y ddau safle ar hyn o bryd. Ysgol Gyfun Cwm Rhymni yw Ysgol Uwchradd fwyaf y Fwrdeistref o bell ffordd, ac mae'n parhau i dyfu.

5. YR ADRODDIAD

5.1 Mae'r adroddiad hwn yn dilyn trafodaethau gydag Ysgol Gyfun Cwm Rhymni mewn perthynas â'r trefniadau cyllido fformiwla presennol fel ysgol â dau safle. Hyd yma, mae'r ysgol wedi cael ei hariannu fel un ysgol, gyda chyfandaliad dau safle ychwanegol. Mae'r dyraniad cyllido fformiwla dau safle yn cydnabod y baich ariannol ychwanegol sydd ar ysgol o ganlyniad uniongyrchol i ddarpariaeth ar ddau safle. Mae amseru'r adroddiad hwn yn uniongyrchol gysylltiedig â'r ffaith bod dau ddalgylch clir gyda grwpiau blwyddyn 7 i 11 ar y ddau safle ym mis Medi 2017. Mae hyn wedi effeithio ar drefniadau a chostau ar gyfer gweithrediadau dydd i ddydd (Technegwyr / Swyddfa a Derbynfa) a rheoli safle, ynghyd â threfniadau dysgu a chyfrifoldebau rheoli (trefniadau Dirprwy Bennaeth / Pennaeth Cynorthwyol).

5.2 Mae adolygiad o niferoedd y disgyblion ar draws ysgolion uwchradd yr Awdurdod (gan gynnwys 3 i 18, 11 i 16 ac 11 i 19) yn cefnogi'r angen am drafodaeth bellach ar y mater hwn. Mae manylion niferoedd capasiti a niferoedd derbyn ein hysgolion uwchradd (Atodiad 2) yn dangos maint yr ysgol (gan gynnwys manylion y ddau safle) mewn perthynas ag ysgolion uwchradd eraill y Fwrdeistref.

5.3 Yng Nghaerffili ar hyn o bryd, mae gennym nifer o ysgolion cynradd sy'n cydweithio'n llwyddiannus drwy rannu Pennaeth. O safbwynt ariannol yn unig, mae'r dull hwn wedi creu arbedion mewn perthynas â chostau Uwch Reolwyr, sy'n hanfodol i gynaliadwyedd ariannol rhai o'n hysgolion lleiaf. Mewn sefyllfa lle mae dwy ysgol yn cydweithio drwy rannu Pennaeth, caiff y ddwy ysgol eu hariannu ar wahân drwy'r dyraniad cyllido fformiwla, ac felly maent yn derbyn unrhyw gyfandaliadau yn benodol i bob ysgol a nodwyd.

5.4 Yn sefyllfa Ysgol Gyfun Cwm Rhymni, sef ysgol uwchradd fwyaf y Fwrdeistref o bell ffordd, mae manteision Pennaeth ar draws yr "holl" ysgol eisoes ar waith. Fodd bynnag, mae capasiti'r safleoedd unigol, y ffaith bod dau ddalgylch a bod yr holl grwpiau blwyddyn o flwyddyn 7 i 11 yn cael eu haddysgu ar y ddau safle, yn cefnogi'r angen i adolygu'r fethodoleg gyllido sy'n gysylltiedig â'r lwfans cyfandaliadau.

5.5 Yn ystod blwyddyn ariannol 2019/20, mae pob Ysgol yn derbyn nifer o gyfandaliadau yn eu fformiwlâu. Mae tri chyfandaliad sy'n benodol gysylltiedig â'r safle (mae cyfandaliadau bach hefyd sy'n gysylltiedig â rhai o'r dyraniadau SLA):

1. Cyllid sy'n talu am ran o gyflog Pennaeth i ganiatáu am amser digyswllt ar gyfer tasgau rheoli a chostau arwain yn yr ysgol.
2. Cyllid yn ymwneud â chynnal a chadw'r adeilad (gwerth isel).
3. Cyllid ychwanegol - yn gysylltiedig â llwyth gwaith, arweinyddiaeth a rheoli yn bennaf.

5.6 Ar hyn o bryd, mae Ysgol Gyfun Cwm Rhymni yn derbyn un cyfandaliad ar gyfer pob un o'r tri maes a nodwyd ym mharagraff 5.5, ac mae'r Ysgol hefyd yn derbyn 50% ychwanegol o'r cyllid sy'n gysylltiedig ag un o'r cyfandaliadau. Cynigir y dylid ystyried tynnu'r dyraniad dau safle, a darparu'r tri chyfandaliad ar gyfer pob safle, oherwydd y rhesymau a nodwyd yng nghorff yr adroddiad hwn.

5.7 Yn seiliedig ar sefyllfa gyllido fformiwla 2019/20, byddai goblygiadau'r newid yn nhrefniadau cyllido Ysgol Gyfun Cwm Rhymni yn arwain at oddeutu £114,000 o arian ychwanegol.

6. RHAGDYBIAETHAU

6.1 Mae'r effaith a ragdybir ar gyllid i Ysgol Gyfun Cwm Rhymni yn seiliedig ar ddyraniadau cyllid 2019/20 ar gyfer "cyfandaliadau" i Ysgolion.

7. CYSYLLTIADAU Â PHOLISÏAU PERTHNASOL Y CYNGOR

7.1 Mae'r adroddiad yn ystyried defnydd o adnoddau'r Gyfarwyddiaeth er mwyn sicrhau y caiff strategaethau allweddol eu cyflawni.

7.2 Mae cynllunio ariannol a mesurau rheoli ariannol effeithiol yn cyfrannu at Amcanion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Yn benodol:

Cymru lewyrchus, sydd â'r nod o wella cyrhaeddiad plant a phobl ifanc ac a fydd yn eu galluogi i ennill sgiliau neu addysg bellach a chyflogaeth.

Cymru iachach; gall cefnogi dysgwyr sy'n agored i niwed wella eu llesiant a'u cyrhaeddiad addysgol.

Cymru fwy cyfartal; cymdeithas sy’n galluogi pobl i gyflawni eu potensial waeth beth fo’u cefndir; a

Cymru o gymunedau cydlynus; gwella ansawdd bywyd gyda chymunedau atyniadol, hyfyw a diogel sydd â chysylltiadau da.

8. LLESIANT CENEDLAETHAU'R DYFODOL

8.1 Mae rheoli ariannol effeithiol yn elfen allweddol wrth sicrhau y cyflawnir y Nodau Llesiant yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

9. GOBLYGIADAU CYDRADDOLDEB

9.1 Er nad oes materion cydraddoldeb penodol wedi'u cysylltu â'r adroddiad hwn, gallai newid mewn trefniadau cyllido gynorthwyo o ran gallu'r ysgol i gynnal y cwricwlwm ehangach ar draws y ddau safle. Yn amlwg, byddai'r Ysgol yn adolygu ac yn ystyried llawer o ffactorau wrth wneud penderfyniadau, ac nid cyllid yn unig.

10. GOBLYGIADAU ARIANNOL

10.1 Bydd y goblygiadau ariannol yn dibynnu ar y safbwynt a gefnogir.

- Byddai dim newid yn y trefniadau cyllido dau safle yn golygu na fydd canlyniadau ariannol i'r Awdurdod, er y gallai hyn effeithio ar allu'r Ysgol i ddarparu'r cwricwlwm ehangach ar draws y ddau safle.

- Byddai cefnogaeth i ddiweddaru'r trefniadau cyllido dau safle yn dod i gyfanswm o tua £114,000. Yn 2020/21, gellid ariannu hyn o gyllideb ysgolion unigol, ac felly byddai effaith fach ar draws pob ysgol gan y byddai hyn yn "bwysau" y byddai angen ei ariannu; neu gellir ariannu hyn fel eitem dwf, yn amodol ar gynnig a blaenoriaethau cyllideb yr Awdurdod yn 2020/21.

- Os gwneir penderfyniad i ôl-gyllido'r gost, cynigir y dylid ystyried defnyddio cronfeydd wrth gefn Rheoli Ysgolion yn Lleol fel defnydd un tro.

11. GOBLYGIADAU PERSONÉL

11.1 Does dim goblygiadau personél yn uniongyrchol gysylltiedig â'r cynnig hwn.

12. YMGYNGHORIADAU

12.1 Daw'r dyfyniad canlynol o gofnodion cyfarfod y Fforwm Cyllideb Ysgolion ar 27 Medi 2018.

Adroddiad i ymgynghori ar y trefniadau cyllido fformiwla dau safle presennol ar gyfer Ysgol Gyfun Cwm Rhymni
"Cyflwynodd JS adroddiad i ystyried y trefniadau cyllido fformiwla ar gyfer Ysgol Gyfun Cwm Rhymni sy'n gysylltiedig â threfniant dau safle'r ysgol. Mae amseru'r adroddiad yn gysylltiedig â'r ffaith bod pob grŵp oedran rhwng blwyddyn 7 ac 11 yn cael eu dysgu ar y ddau safle ers mis Medi 2017. Mae hyn wedi effeithio ar drefniadau a chostau gweithrediadau dydd i ddydd a gwaith rheoli safle, ynghyd â threfniadau dysgu a chyfrifoldebau rheoli. Mae'r adroddiad yn ei ystyried mewn perthynas ag ysgolion sy'n cydweithio ar o hyn o bryd drwy rannu Pennaeth yn y Fwrdeistref. Hyd yma, mae'r ysgol wedi cael ei hariannu fel un ysgol, gyda chyfandaliad dau safle ychwanegol. I gydnabod darpariaeth ar draws dau safle, ac adolygiad o niferoedd disgyblion, cynigir ystyried tynnu'r dyraniad dau safle'n ôl, a darparu'r cyfandaliadau i bob safle. Byddai hyn yn golygu tua £120,000 o gyllid ychwanegol. Gofynnodd y fforwm a fyddai cyllid ychwanegol ar gyfer hyn. Ni fydd arian ychwanegol, byddai'n dod o'r pot fformiwla sydd wedi'i rannu ar draws y ddau sector. Argymhellodd y fforwm y dylid ystyried sefyllfaoedd amgen, ynghyd â'r cynnig, ac y byddai materion yn cael eu codi mewn ymgynghoriadau gyda phenaethiaid mewn fforymau Penaethiaid Cynradd ac Uwchradd.

12.2 Roedd un ymateb a dderbyniwyd i'r e-bost a gylchredwyd i'r Holl Benaethiaid (caiff Penaethiaid eu cynrychioli ar Fforwm Cyllideb Ysgolion) yn cynghori "does dim pryderon ynghylch yr adroddiad ar hyn o bryd" (roedd yr ymholiad a wnaed am fater ar wahân sy'n gysylltiedig â'r tâl cydnabyddiaeth pan fo Pennaeth yn gyfrifol am fwy nag un ysgol).

13. PŴER STATUDOL

13.1 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.

Awdur: Jane Southcombe, Rheolwr Cyllid (Addysg, Dysgu Gydol Oes ac Ysgolion)
E-bost: southj@caerffili.gov.uk
Ymgyngoreion: Richard Edmunds, Cyfarwyddwr Corfforaethol, Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol
Keri Cole, Prif Swyddog Addysg
Sue Richards, Pennaeth Gwasanaeth – Addysg, Cynllunio a Strategaeth
Sarah Ellis, Arweinydd Cynhwysiant ac Anghenion Dysgu Ychwanegol
Sarah Mutch, Rheolwr Blynyddoedd Cynnar
Paul Warren, Arweinydd Strategol ar gyfer Gwella Ysgolion
Y Cynghorydd Philippa Marsden, Aelod Cabinet dros Addysg a Chyflawniad
Steve Harris, Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Gwella Busnes ac Adran 151
Rob Tranter, Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
Y Cynghorydd Barbara Jones, Dirprwy Bennaeth ac Aelod Cabinet Cyllid, Perfformiad a Llywodraethu
Anwen Cullinane, Uwch Swyddog Polisi (Cydraddoldeb a'r Gymraeg)
Julie Baker, Prif Swyddog Cyllid (Ysgolion)
Lynne Donovan, Pennaeth Gwasanaethau Pobl

Atodiad 1: Adroddiad Fforwm Cyllideb Ysgolion 27 Medi 2018, cylchredwyd i'r Holl

Benaethiaid 30 Tachwedd 2018.

Atodiad 2: Crynodeb o Niferoedd Disgyblion – yn unol â Llyfryn Dechrau Ysgol 2019-20